

სახალხო გაზეთი

ს უ დ ე ტ ე ბ ი ნ ი ღ ა მ ა ტ ე ბ ი

გაზეთის № 541

დამატების № 95

პეტრა, 4 მარტი 1912 წ.

რომანი, ნახატი კოტე ქავთარაძისა.

გ ა მ ც ე მ ი

დრამა 3 მოქმედებად და 2 სურათად.

მომზადენი პირები:

შაქრი ჩვილიშვილი	26 წლ.
მარიკო მისი დედა	50 "
თ-დ არჩილ დიდიძე	25 "
ელენე მისი და	20 "
დარია, მათი დედა	55 "
ნინა, მათი შორეული ნათესავი .	18 "
სიკო.	
ლევან. შაქრის ამხანავები 23—25	"
მიხაკო.	

მ ო კ ა დ ე ბ ა პ ი რ ვ ე ლ ი

(სცენა წარმოადგენს ოთას მარიკოს სახლში ორი კარები: ერთი სილმე-ში, რომელიც სამზარეულოში, გადის, მეორე მარჯვნით—ქუჩაში მასთან

სარქმელი. მარცხნითაც ფანჯარა, მის ახლო უბრალო მაგიდა, თეთრ სუფ-რით გადაფარებული. მარჯვენა კუთხეში ტახტი. ორიოდე სის სკამი. უკანა კედელში მაროს განჯინა. ერთ კუთხეში მრგვალი მაგიდა, მრავალი სუფრით გადაფარებული, ზედ ლამპა. საზოგადოდ სადა მოწყობილობაა.)

შაქრი (ზის მაგიდასთან და წიგნს კითხულობს. შემთხვევის მარიკო).

მარიკო. რა ვქნა, რა უბედურობა?.. ველარ გაძეხი მაგ წიგნებით? ან თვალები როგორ არა აგრძივა?.. ცოტა ხნით კარზე მაინც გაღი: მიიხედ-მოიხედე... ეგები რა ხდება ქვეყანაზე?.. (ჩამოჯდება ტახტზე).

შაქრი. (მიუბრუნდება) აჲ, დედა! მობრძანდი?.. რა დაგი-შავეს, მითხარი, ამ წიგნებმა?.. ქვეყანაზე რა ხდება?.. ვიცი კარგი, არა ხდებარა და სჯობს ისევ აქ ვიჯდე და ვიკითხო.

მარიკო. ვიკითხო!.. ბიჭო, გონზე მოდი, გონზე... ხო, ხედავ, შენმა წიგნებმა რა დღეში ჩაგვაგდეს! გენაცვალე, ასეთი უბედურობა გაგონილა კიდე სადმე?.. ჰევინი, ნასწავლი კაცი, შრომის მოყვარე და ასე ცუდათ, უსაქმოდ?.. გენაცვალოს, შეილო, დედა შენი, ვერ გაიგე, ამპარტავ-

ჩინეთის რევოლუციი.

რესპუბლიკელთა დასჯა ფუციანში.

ნობით, სიამაყით ფონს ვერ გახვალ!.. კიდობანში დაბებულ ჰურის მეტი არა ჰყრია რა... ფქვილიც გაგვითავდა, ვალებით ყელამდინ ავისენით, გროში კაპიკი არსად მოგვეპოვება... რა ეშმაკით უნდა ვიცხოვროთ, როგორ და რა გავხდე?.. ვერც კი მომიფიქრებია... უნი სულის ჭირიმე, ხომ არა გაყვედრი, მაგრამ რა წყალში უნდა ჩავარდე?.. დავხერდი, დავსნეულდი, მუშაობის თავი აღარ მაქს.

შაქრი. მაშ ცუდად ყოფილა, დედილო, ჩვენი საქმე... ეხ! მე კიდე რა მიშავს, ცარიელ ჰურზედაც კარგად გავატარებ, მაგრამ უნი, უნი...

შარიკო. უი, ქა, ქა... რას ამბობ, შვილო რასა?.. ეგ რამ გათქმვინა?.. ჯანაბას ჩემი თავი, ნეტავი უნი მყავდე კარგად... ნეტავი უეიძლებოდეს რამე, განა ჩემ სიცოცხლეს კი დავზოგავ უნითვის?.. უნილო, გენაცვალოს დედა, აბა დამიგდე ყური, ნუ გაცხარდები... ხო ხედავ რა დღეში ვართ... ცოტათი თავი მოიხარე... ამპარტავნობა მდიდრებისთვის ერის გაჩენილი... როცა კუჭი შიმშილით გიხმება მაშინ თავის მეტის-მეტად მაღლა აწევა, სწორედ გითხრა, ნუკი დამებდურები, სისულელეა... მე ხომ იცი ახლა ბატონიანთსა ვიყავი.

შაქ. ბატონიანთსა!.. კიდევ ეგ საზარელი სიტყვა...

შარ. ჰო, კარგი, დამიგდე ყური... ბევრიც რო ხელები იქნიონ ბატონიანი მაინც ბატონებად დარჩებიან... რაც ღვთისგან გაჩენილია მე და უნ ვერ გადავაკეთებთ... ი ყმაწვილი, არჩილი ორი დღე რაც რუსეთიდან მოვიდა, და უნ ჯერაც არ მისულხარ, ხუმრობა საქმეა, ორი წელიწადია ერთმანეთი არ გინახავთ... ერთად უეიზარდენით, ჩვენზე იმათ, ამოდენი ამაგი აქვთ დადებული... თუ სწავლა მიიღე, თუ ჩვენ შიმშილით არ ამოვწყდით, —ეს იმათი წყალობით..., სულ უნი გკითხულობს არჩილი, ძრიელი სწუხს რატომ არა მნახავსო...

შაქ. რასაკვირველია ბრწყინვალე თავადს ეწყინებოდა, რომ მე აქნიბამდისინ ირ ვიახელი და მშვიდობით მოსვლა არ მიულოცე... მერე მე, მათი ნაყმევის უნილი, მათი მოწყალებით აზრდილი... ასეთი უმაღლურობა, ასეთი გაუზრდელობა, თქმა არ უნდა, დიდ თავადს არ მოეწონებოდა...

შარ. არც მოსაწონია, სწორედ გითხრა... სიბრივეა და სხვა არაფერი... განა მოვალე არა ხარ რომ ნახო და პატივი სცე?.. რა ვიცი სხვამ ვინმემ ცოტაოდენიც რომ დაგავალოს ალარ იცი როგორ გადაუხადო ხოლმე. ბატონიანთ კი, ვისიც მე და უნ ამოდენი ვალი და ამაგი გვმართებს, არც კი გინდა რომ ზრდილობიანად მოექცე...

შაქ. კარგი, დედილო!.. ჩვენ ამაში ვერ უევთანმდებით და ტყუილ-უბრალოდ გულს ნუ გადმოიბრუნებ... ორი წელიწადია რაც მე იმათთან ყოველგვარი ერთობა და კავშირი უევწყვიტე... ჩვენი და იმათი გზები სულ სხვა და სხვა... ჩვენ და იმათ შორის ისეთი საშინელი უფსერულია, რომ ამა იქნება, და, არც სანატრელია ჩვენი უევფრა...

შარ. ნეტა ნუ დაიწყებ ხოლმე სისულელესა, ნუ ხარ ეგრეთი ბოროტი და უმაღლური... ლმერთი არ მოგიწონებს, შვილო?.. ი ყმაწვილი ისეთი სიყვარულით გახსენებდა, და-

მიფიცა, როგორც ნამდვილი ძმა მიყვარსო... მაინც მშები ხართ, შვილო, მშები... ორივენი ჩემი ძუძუთი ხართ გაზრდილი...

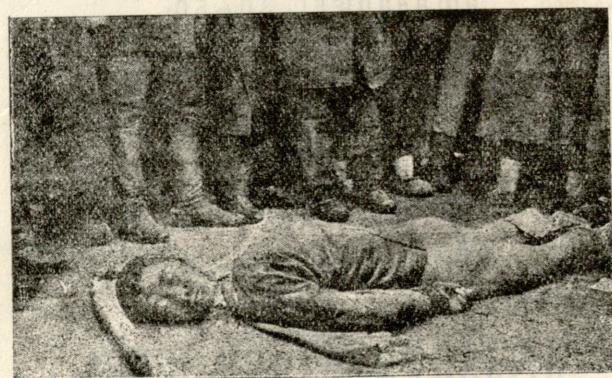
შაქ. მე იმის ძმობა და სიყვარული არ მესაჭიროება... ჩვენ შორის საერთო არა არის რა... ბევრიც რომ ვიფიცოთ სიყვარული, თვალთმაქცობა და ფარისევლობა იქნება... მე გლეხი, გლეხის შვილი ვარ,—ის თავადი, ხალხის მტერი და ამით ყოველისფერი ცხადი ხდება... ნუ დაგვარწყდება რომ მაგ მშევნიერ ბრწყინვალე არჩილზე ჩვენი ძმების სისხლია... განა არ გახსოვს ამ ორის წლის წინად მაგილი მაგილის წყალობით რამოდენი ხალხი დაიღუბა?.. სწორედ გითხრა, მე ჩემს თავსაც კი ვსოვლი მონაწილედ იმ საზარელ საქმეში... იმდენად დაბრმავებული ვიყავი მაგათი დავალებით, თვალები ისე მქონდა ახვეული... დარწმუნებული ვიყავი, არჩილი თავის დღეში მაგარ ზომებს არ მიშართავდა. რას წარმოვიდგენდი რომ არჩილი უდანაშაულო ხალხს, ისედაც დაჩაგრულს და გაბეჭავებულს, ასეთ დღეს დააყენებდა, მის სისხლს დააღვრევინებდა...

შარ. დაიცა, უნ გენაცვალე, ი უნმა ხალხმა რაღა დღე დააყენა მაგათ? რატომ მაგის კი არ იტყვი?.. ერთი უნა გკითხო, უნ საკუთრებას რომ გართმევდნენ, მამულს ხელიდან გლეჯდნენ, უნ კი არ დაიცავ?.. ყაჩალები რომ დაგეცნენ არ მოიგერებ?

შაქ. ხალხი თავისის თხოულობდა... ძალა არ უხმარია, პირიქით დიდი მოთმინება გამოიჩინა,—ეს უნც კარგად იცი... არჩილი აქ არ იყო, საქმის გარემოება არ იცოდა, ჭორებს დაუჯერა და ძალას მიმართა... მაინცა და მაინც ვიდრე არჩილი ამ საზარელ საქმეს ჩაიდენდა, მე ჩემს თავს მათ წინაშე მოვალედ ვსოვლიდი... მათი წყალობით ავიზარდე... ჰო, არ დაგიმარავ, პატარაობისას თითქმის მიყვარდა კიდეც არჩილი; რასაკვირველია ბავშვს ბევრი რამ არ მესმოდა... მაგრამ იცი, რაც ჩემი თავი მახსოვეს, ვგრძნობდი რომ ჩემ და მათ შორის დიდი საზღვარია... იმათი ლუქმა ყელზე მადგებოდა, არჩილის ნახმარ ტანისამოს მე რომ მაცემევდნენ, მამძიმებდა, მწვავდა... მის დანაშაულს მე რომ მაბრალებდნენ, ყოველ მომსვლელ და წამსვლელ სტუმარს თავმოწონებით რომ უცხადებდნენ ჩემზე: „ეს ჩვენი ნაყმევის შვილი გახლავთ, ჩვენა ვზრდითო“, ყოველ წუთს, ყოველ ნაბიჯზე ვგრძნობდი რომ მე მონა ვიყავ, მონის შვილი... არ ვიცი რითი და როგორ ამოვშალო ჩემი ცხოვრებიდან ის დროი... ჩემი სული იძლენად დამონებული იყო, რომ მაუშინაც კი, როდესაც უევიგნე და ცხადათ დავინახ რომ ჩვენი გზები სულ სხვა და სხვა, რომ ჩვენ სხვა და სხვა ბანაკი ვიყოს გვიმოფებით, მე მაინცარჩილს ვებლაუჭებოდი, ხშირად ვესარჩებოდი... უნივერსიტეტშიაც კი არა ვწყვეტდი მასთან კავშირს... ის საქმე, რომელიც არჩილმა ჩაიდინა ხალხის წინააღმდეგ, მოითხოვდა მსხვერპლს და მეც მოვალე ვიყავ ჩემი თავი გამენთავისუფლებინა მონბისაგან. მეუბნები: წალი არჩილის წინაშე თავი მოიხარეო, ხელ-ახლად კისერზე ის საზარელი ულელი დაიღიო, რომლისაგანც ასე ძირიფასად გავნთავისუფლდი...

შარ. უნ სულ უნსას გაიძახი... ჯერაც არ გავიგონია ეგები... შვილო, უჩადურობა დიდი ცოდნა... ლმერთი არ მოგიწონებს...

ჩინეთის რევოლუციი.

რესპუბლიკის კომიტეტის ჩამონიშვილი წევრის გვამი.

გაფიცე ინგლისში.

მუშაობა მაღაროებში.

შაქ. კარგი, კარგი, დედილო... აკი გითხარი ჩვენ ამაში ვერ შევთანხმდებით და სჯობს მოვსპოთ ამაზე, ლაპარაკი...

შარ. ძალიან კარგი და მერე?.. საგაისოდ რაღასა ჰყიქრობ?.. რითი უნდა ვიცხოვროთ?.. კარი კარს ვიარო და მოწყალება ვითხოვო?.. ვინ რას მოვცემს?.. ან და როგორ ვიარო?.. შენი სულის ჭირიმე, აბა შენ თავად მოიფიქრე... რა უნდა ვწნა, როგორ მოვიქცე?.. ან შენ რითი უნდა იცხოვრო?..

შაქ. ამ მაგაზე ვილაპარაკოთ, თუ კი რასმე გავხდებით... ეს ერთი თვე გავვიჭირდება, და იმ თვეში კი უსათუოდ ადგილი მექნება... გუშინაც წერილი მომივიდა, იმ თვის პირველიდან მიმიღებენ... მართალია სახარისელო არა არის რა, მაგრამ სულ ურარობასა, ნათქვამია, ცალულელი ხარი სჯობიაო... როგორმე გამოვიკვებებით... მაგრამ ეს ერთი თვე კი?... ოხ, ოხერი უფლებობა რა ცუდია... მეტი გზა არ არის. ისევ მედუქნე ბერუს უნდა შევეხვეწო, იქნება ნისიათ ცოტა რამე მაინც მოვცეს... მაგრამ აბა რაღას მოვცემს?.. ბევრი გვმართებს... იმ დღეს ისეთი სიტყვები მითხრა, რომ სირცხვილით დავიწვი... ე—ეხ, (ამოიღებს საათს) მართალია ჩემთვის ძირიფასი სახსოვარია, მაგრამ სხვა არა გაეწყობარა... გირაოდ ამას მივცემ ბერუს... (გაიწევს გასასვლელად).

შარ. მოიცა, მოიცა... საით გაეშურე?.. აქ მოდი აქა...

შაქ. (მობრუნდება) მაშ რა უნდა ვწნათ?..

შარ. აქ მოდი, დაჯექი... (შაქრო ჯდება) წელან ბერუს დუქანთან დამთხვეული სიკუა შემხვდა, ჩემი ნათლული... ისევ მოშავებულა... შაქროსთან საქმე მაქსო, სადილად თქვენსა მოვალო... ერთი კარგად კი გამოვილანდე, ნერია რას დაეხეტები მეთქი, მაგრამ მეტი გზა აღარ იყო სადილად კი დავბატიუე...

შაქ. მერე?.. რითი უნდა გაუმასპინძლდეთ?.. რაღათ შემაჩერე?.. უნდა წავიდე ბერუსთან, სხვა საშუალება არ არის.

შარ. მოიცა... იმ მშვენიერ სიკოსთვის ვიშვეოთ რასმე... ზურგიელია, ახალი თევზი, ყველი, მწვანილი, ცოტა ოდენი ღვინოც მოიპოვება (ამოიღებს ჯიბიდან პაპიროზებს და უთავაზებს) აპა, მისწიე, ვიცი უამისოდ ვერ გასძლებ... დედილო, საიდან?.. რა ვწნა შელლოცვა იცი თუ გორგორ არი?.. აგრე უცბად საიდან გამოაჩენ ხოლმე?.. (გადაეხვევა და აკოცებს. მერე უცბად გამორდება და დაცემერდება) აბა შემომხედე თვალებში... დედა?.. ნუ თუ კიდევ?..

შარ. რა შენი საქმეა? დამანებე, თუ ღმერთი გწამს, თავი... შენ კარგად იცი არ მოვპარავდი, არავის გავცარცვავდი... ვიშვევე... ვისესხე...

შაქ. ვისგან?.. მე კარგად ვიცი არავინ გვასესხებდა... დედი!.. ნუ მატყუებ... შენმა თვალებმა ტყუილი არ იციან, მითხარი: იმათ გამოართვი კიდევ?..

შარ. გამოვართვი... მერე, რა გინდა?.. მე გამოვართვი,— შენ ხომ არა... მარა...

შაქ. ოხ, დედა, დედა!.. რა ჭენი, რა? რა რიგად გთხოვდი, რა რიგად გეხვეწებოდი... იმათვან მიღებას, მოპარვა

მერჩიენა... გულში რომ ჩემთვის დანა დაგეცა ის სჯობდა...

შარ. მაშ რა უნდა მექნა, შვილო, რა?.. (ტირილით) შენა გვინდია ჩემთვის კი ადვილია მოწყალების მიღება?.. მაგრამ რა წყალში უნდა ჩავგარდე?.. სხვისგან მიღებას იმათვან ვირჩიე... ცოტათი მაინც დავალებულნი არიან... მთელი ჩემი სიცოცხლე, ჯანმრთელობა მაგათ შევალიე... მე ჩემს თავს მაგათ სახლში არა მოჯამარებდ არამედ ოჯახის წევრად ვსთვლილი... მთელი მაგათი ავლადიდება ჩემ ხელში იყო, მე მებარა... არჩილი და ელენე ხომ ჩემი გაზრდილები არიან... იმ ყმაწვილს შეიღარი ვსთვლი... ჩემი რძიო, ჩემი სისხლით გამოვზარდე... ისევ მაგათი მოვალე ვიყო მირჩევნია, ვიღრე სხვისი...

შაქ. ო-ოხ, კიდევ იმათი მოვალე... როგორ გაიხარებდა ბატონი არჩილი?.. რა ჭენი, რა დედილო?..

შარ. არჩილმა არაფერიც არ იცის... ელენემ ჩუმად თავის ოთახში მომცა... ისე გაწითლდა საწყალი, ისეთი უცაცახებდა ხელები... მე კრინტიც არ დამიძრავს... თითონ შემიყანა ოთახში და ყურში წამჩურჩულა: „შენი ჭირიმე, მარიკო, ნუ კი გეწყინებაო... ვიცი რა ღღე შია-ცა ხართო... შაქრო უადგილოდ არისო!“ გადამეხვია, მკოცნიდა, მკოცნიდა... და თან ხელში ოცდა ხუთიანი ჩამიდო... მე ვეღარა უთხარირა, ტირილი მომივიდა და ორივემ ქვითინი ამოუშვით... შაქროს ნუ ეტყვიო... პაპიროზიც იმან მომცა... შაქროს უყვარსო...“

შაქ. (მღელვრებით) ნუ კი გეწყინება!.. თითონაც კი გრძნობდა რომ საწყენი იყო... გესმის?..

შარ. კარგი, შვილო, კარგი... თუ ცოდოა ჩემზე იყოს... ღმერთი მოწყალეა: შოვი ადგილს, ჩაიგდებ ფულს ხელში და გაუსწორდები, დაუბრუნებ... (მოეხვევა) შენ გენაცვალოს, ჩემი თავი, ჩემო ბიჭიო!.. რა ვწნათ, რა უყოთ?.. ცხოვრება ჩემზე ძრიელია... ქედი უნდა მოვიხიაროთ...

შაქ. კიდევ მოწყალება, ისევ მონად გაგვხადეს... რატომ არ დაიკვეხებენ ბრწყინვალე თავადები და მეც პირში ბურთს არ ჩამჩრიან... ჰა, ბატონო, სოციალისტოო, მალე მოგვმართე, როცა გაგიჭირდაო!..

შარ. ჟა, რას ამბობ, შვილო?.. ის საცოდავი ქალი ისე მეხვეწებოდა თითქოს ჩემზე მახლობელი აღარავინა ჰყავდა... ჟა და მეორეც ეს შენ ხომ არ აიღე, მე გამოვართვი...“

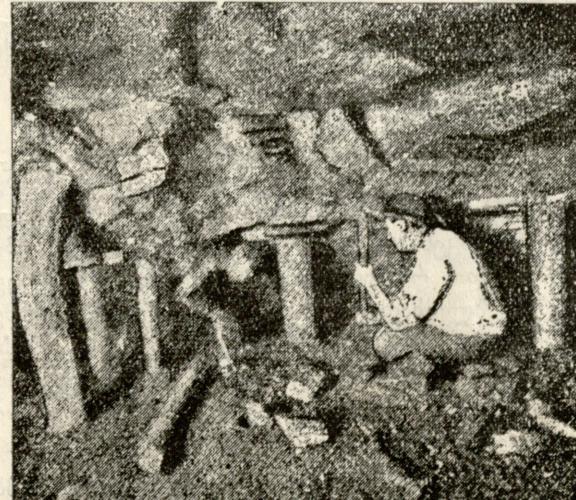
შაქ. ეგ სულ ერთია... (კარს დააკაცუნებენ. შაქრო მივა და გააღებს შემოდის სიკო) ოჳ, სიკოს გაუმარჯოს!.. სადა ხარ, კაცო, სადა?.. აქნობამდის არა გვნახე...“

სიკო. (მარიკოს) ნათლია ჩემს კიდევ გახლავარ... მოვუახლოვდი თუ არა თქვენს სახლს იმ წუთსვე ჩიხირთმის სუნი მეც ცხვირში...“

შარიკო. მოდი, მოდი... ჩიხირთმაზე კი უკაცრავად, და ერთი კარგა კი გაგაძლობ... ახალ თევზს გაქმევ...“

სიკო. ოხ, თქვენ პირს შაქრი... მაგაზე კარგი რაღა იქნება... (შაქროს) სხვა შაქრო, თქვენსკენ რა ამბებია?.. სწორედ გითხრა მეცი ვერაფრით ვერ გაგახარებ... გუშინ ქალაქ-

გაფიცე ინგლისში.

მუშაობა მაღაროებში.

გ ა ც მ ხ ი ს ს ა შ ა ვ .

ელენე შაცოხი,

ორი წლით ცხე გადაუშევიტეს.

დამაზო შაცოხი,

12 წლით კატორლა მიუსაჯეს.

შარ. ში წინაღმა მახეში არ გამაბეს... ძლივ დავალწიე თავი...
ბიჭო სულ ემაგრე უნდა იხეტიალო?.. რატო ე მამა-
შენთან არ დაეგდები და არ დაწყნარდები?..

სიკო. ეგ შეტად რთული კითხვა ნათლია ჩემო და ჩემი თა-
ვი ამ წუთს ისეთ მდგომარეობაშია, რომ... რომ, ერთი
სიტყვით, ფილოსოფიურ ფსიხოლოგიურ საგნეზე მსჯე-
ლობას ვერ მოვახდები... წარმოიდგინეთ ეს იყო ეხლა
თქვენკენ რომ გიახლებოდით გზაში ერთ-ერთი უმშვე-
ნიერების ქმნილება შემხვდა. რასაკირველია, ნათლია
ჩემო, თქვენ ადვილად მიხვდებით ვინ?..

შარ. უმე, სწორედ იმ გადაყრულებულ ბებრუუანა ყაფლანი-
შეილის აშარი კნენა იქნებოდა... ისემც რა გითხრა
კარგი ვინმე შეგხვედრია შენ...

სიკო. რაც შეეხება დიდ თავადს ასლან ყაფლანიშვილს, მის
თქვენ მიერ დახასიათებას სავსებო გეთანხმები... მხო-
ლოდ თამრიკოზე კი... ოხ, ნათლია ჩემო, თქვენ, უკა-
ცრავად კი გახლავართ და ეს ტეტიური გემოვნება სრუ-
ლებით არა გქონიათ... წარმოიდგინეთ მისმა მომხიბლავ-
მა არსებამ ისე წარიტაცა ჩემი გული და სული, ისე და-
მიბნია გონება, რომ... რა ვიცი... ახალი თევზი თუ გა-
მომაბრუნებს, თორემ სხვა კი ვერა მიშველის რა.

შარ. მასხარა, მაინც მასხარად დარჩება... სწორედ გითხრა ის
აშარი თამრიკო კი ასლი საშენოა... სულ შენისთანა
ბიჭ-ბუჭებს აიტორლიალებს ხოლმე და დილიდან საღა-
მომდის ვინ იცის სად არ დაეთრევა... ახი კია იმ ქოფა
ასლანისთვის... რა-ღროს იმისი ცოლი იყო... მეხი კი
დაგაყარე კარგი ვინმე კი გადაგიყიდა... სწორედ შენი
ჭკუისა ი თამრიკო...

სიკო. მადლობას მოგახსენებთ კომპლიმენტისთვის... ხოლოდ
უმორჩილესად გთხოვთ იმ ზეციურ არსებას ნუ შეეხე-
ბით... თორემ... თორემ ველარც ახალი თევზი გამომა-
ბრუნებს... უკაცრავად კი გახლავართ, ნათლია ჩემო,
თქვენ როგორც გეტულიათ, გვიანი საღილი გცოლნიათ...

შავ. დედა, სიკოს შიან და...

შარ. ეგ თამრიკოს ცქერითაც გაძლებოდა...

სიკო. ოხ, ნათლია ჩემო, ზედაც კი არ შემომხედა, მე კი
კინაღამ თვალებით არ ჩავყალე...

შარ. ნეტა რა ვქნა, მამა უცხონდება დიდი ვინმე ბრძანდება!..
(აღეგბა მიუს სამზარეულოში, მერე გამოაქვს ჭურჭე-
ჭელი და საჭმელი, სუფრასა შლის).

შავ. (სიკოს) მიკირს ქალაქში გაგიბედნია ჩასვლა...

სიკო. აკი წინაღმაც არ გამაბეს—წარმოიდგინე ჩენებმა და-
მიბარეს, ცოტა რამ საქმე ჰქონდათ... ის იყო დღეს დი-
ლას ვაგზლისკენ გამოვწიე და გზაში კი ერთ პოლიცი-
ელს მივაწყდი, რომელიც მე მიუნობს... დამედენა, მაგ-
რამ ხალხი ბლობად ირეოდე, გაქანებულ ტრამგაის ვა-
გონს შევახტი, ისე გადავრჩი განსაცდელი... მიხაკო და
ლევანიც იქ, დამხვდენ, ერთად წამოვედით იმათაც შე-
ნი ნახვა უნდოდათ. სადგურიდან სწორე გზით სიარული
ვერ გავბედეთ ვშაშობდით, გზაში ისეთი არავინ შე-
გხვდესო. მოუახლოვდით თქვენ სოფელს, ქვეით ვენახებზე
ამოვიარეთ... ის იყო თქვენ ბაღლან მოვედით და თქვე-
ნებური თვალებიანთ პეტრუა შეგხვდა... სად მიხვალ?..

მთელი პოლიცია ფეხზეაო... თურმე ყაფლანიშვილისთვის
ვიღაცას ძნა დაუწევია და პოლიცია გაცხარებული დამ-
ნაშავეს ეძებს... მიხაკო და ლევანი ისევ სადგურზე და-
ბრუნდნენ, მეც სოფელში შემოსვლა ვეღარ გავზედე და
ტყისკენ გავწიე; ავედი ზევით მენახშირებოან, იქ ნაც-
ნობები მყავს. .

შარ. (შემოდის შემოაქვეს ახალი თევზი, ლვინო და სხვა) აბა,
დაბრძანდით და შეექეცით...

სიკო. ოხ, ნათლია ჩემი!.. ი მანდ, თქვენს ალაგას რომ მშვე-
ნიერი თამრიკო იდეგს და ი აქ ეს ახალი თევზი, არ ვი-
ცი, სწორედ მოგახსენოთ, ვისკენ უფრო გავაწვდენდი
ხელს... მავრამ... ეხლა კი, უნდა გამოგიტუდეთ, ისე
მშიან, რომ ამ თევზს თამრიკოზედაც არ გავცელო...

შარ. ნეტა რას ჩამოაცივდი იმ აშარს?.. აბა თქვენ მიირთვით
და მე გარედ გავალ... არავინ მოხხიროს ისეთი... შენ,
ვაებატონო, აქ რომ ვინშემ მოგასწროს, კეთილს არ
დაგაყრიან...

სიკო. მთელი პოლიცია რომ თავზე დამადგეს, მე ამ თევზს
მაინც არ მოვშორდები... თამრიკომაც კი რო მთხოვთ...

შარ. კარგი, კარგი, გეყოფა ის შენი თამრიკო... (გადის).

შავ. აბა, სიკო, მიირთვით...

სიკო. ამაზე კი თხოვნა არ მინდა... (შეექცევიან და თან ლა-
პარაკობენ).

შავ. ეს ძნის დაწვა რაღა?..

სიკო. ჰო და ჩემი მოთხრობა ვერ დავამთავრე... ძნა კი არ
ვიღი ვის დაუწვია და მენახშირების ბინაზე კი პატრო-
ნების მავირად სამი ბიჭი დამხვდა... ერთი თქვენებური
ტატე, აი გავარდნილი რომ არის, ორიც მისი ამხანაგი...
ესენი იმ ჯგუფს ეკუთხიან, ჩვენ რომ ჩამოვგაშორდენ
და თავისუფალი მოქმედება დაიწყეს... რომ უთხარი შენ-
თან მოსვლას ვაპირებ მეტე მაშინათვე მირჩის, ხვალ
მთელი დღით შენ და შაქრო სოფელს მოშორდით...
რა ამბავია?.. ჯერ არ მეუბნებოდნენ, მერე კი გამომი-
ტყდნენ... თურმე შეუტყვიათ თუ არა არჩილ დიდიძის
მოსვლა, წამოსულა... ხვალ საღამოზე აქაურ ფეოდა-
ლებს ყაფლანიშვილის სახლში კრება აქვთ... არჩილიც
იქ წავა... ესენი ჩაუსაფრდებიან და... ჩვენი ბრწყინვალე
არჩილი, მგონია, წუთი-სოფელს გამოეთხოვება...

შავ. (წამოხტება) რას ამბობ... რასა?.. ეგ როგორ შეიძლება?..

სიკო. ვითომ რატომაო?..

შავ. უნდა დაუშალოთ... ხელი ავალებინოთ... შენგან არ მი-
კვირს, სიკო, დღევანდელ პირობებში, მაგნაირი საქმე?..
ხო მთელი სოფელი დაიღუპა?.. არა... არ შეიძლება!..
უნდა ვნახოთ ბიჭები... დავაჯეროთ... აუხსნათ... სიკო,
სიკო!.. ეგ არ შეიძლება, არა...

სიკო. მოიცა, მოიცა... ცოტა დამშვიდი... მე კარგად მეს-
მის... არჩილი შენთვის ვიცი რაც არის...

შავ. მაგს ნუ ამბობ, ნუ... იქნება არჩილი ჩემთვის სხვაზე
უფრო საზიანოარია... მავრამ... მავრამ მე... პრინციპია-
ლურად მაგვარ საქეების წინააღმდეგი ვარ... ეგ ეხლან-
დელ პირობებში პირდაპირ პროვოკაცია იქნება... მთელ
სოფელს გაანადგურებენ... ღეღეგანიშვილი.

(შემდეგი იქნება).

ეპისკოპოსი გერმოვენი საქართველოში.